

Formanden:

Der sker en ændring i talerlisten. Efter aftale med de berørte ordførere kan jeg give ordet til hr. Kofod-Svendsen.

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg vil takke, fordi jeg får mulighed for at få ordet nu. Baggrunden er, at en nær ven af mig er død, og jeg skal selv forestå begravelsen her lidt over middag.

I forbindelse med finanslovdebatten har vi fået et ganske frisk bilag, Budgetoversigt 3, Oktober 1989, og det vil jeg begynde at kommentere lidt i mit indlæg. For der siges jo flere spændende og væsentlige ting i denne budgetoversigt, synes jeg. Ikke blot er der en række tal, men der er også nogle udsagn, som jeg vil gøre lidt ud af.

På side 7 siges det:

»Det fremgår af bilaget, at i perioder, hvor der er en stærk vækst i økonomien, er der en tendens til at undervurdere de afledede forbedringer på statsfinanserne.« Men: »I perioder med svag vækst – eller ligefrem vækstpause – er der ligeledes en tendens til at undervurdere gennemslaget heraf i form af forringelser af statsfinanserne.«

Jeg tror, vi her har et væsentligt udsagn og en væsentlig forklaring til forståelse af de offentlige udgifter i de sidste år. Vi var for nogle år siden – i 1985, 1986, 1987 – overraskede over, at vi så hurtigt fik overskud på statens balance. Der var en vækst, som gav endnu flere penge til staten, end man havde forventet. Her oplever vi altså det modsatte.

Det får mig til at spørge: Er det ikke muligt i Budgetdepartementet bedre at tage højde for den udvikling? Det er, som om man bagefter kan konstatere, at sådan gik det, men havde det ikke været muligt med de forfinede økonomiske modeller og regnemekanismer, man har, at ramme mere præcist? Jeg synes, det er lidt deprimerende gang på gang at få den forklaring på, hvorfor det er gået anderledes, end man forventede, da man kom med overslagene.

Det, som jeg med dette udsagn samtidig vil sige, er, at det altafgørende for at få balance på finansloven jo er, at vi får flere ledige i arbejde. Vi kan foretage en hel del småjusteringer, vi kan lave lidt besparelser her og dér – og jeg skal komme ind på det senere – men alt det er jo pebernødder mod, at vi får de strukturændringer i

samfundet, som gør, at vi kan få de mange ledige i arbejde.

Dermed vil vi spare arbejdsløshedsunderstøttelse. Vi får større beskatningsgrundlag. Men vi får jo også en større eksport, som tillige er altafgørende for, at vi får vor gæld til udlandet væk.

Men forudsætningen for, at vi ved en ny vækstudvikling ikke får det private forbrug til at stige, er, at vi får fremmet den private opsparing. For fejlen i de gode år – i 1985, 1986, 1987 – var jo, at samtidig med, at flere kom i arbejde og eksporten steg, steg også importen, fordi privatforbruget steg for meget.

Derfor lægger vi fra Kristeligt Folkepartis side afgørende vægt på, at vi får kombineret den meget stramme indkomspolitik med instrumenter til at fremme den private opsparing.

Når jeg gør meget ud af det, er det, fordi jeg synes, at mange af de detailldrøftelser, vi kommer til under en finanslovdebat – om der skal stå 1 million kroner fra eller til, og det kan vi jo bruge meget tid på – jo er rene pebernødder sammenholdt med, om det virkelig lykkes med en dagpengereform, en styrkelse af konkurrenceevnen og disse overordnede begreber. Og lykkes det ikke, så synes jeg, det ser utrolig negativt ud med hensyn til at bringe Danmark økonomisk på ret køl.

På budgetoversigtens side 9 kan man se, hvor farligt det er med disse udmøntede budgetreguleringer, og man kender det fra hvert års finanslovsforslag. Når der så er gået et år, kan man konstatere – med forskellige begrundelser – at de altså ikke er blevet udmøntet. Derfor mener jeg, det må være sådan, at en finanslov er så ren som overhovedet muligt med hensyn til budgetreguleringskonti.

Der står også et interessant udsagn på side 10, hvor man gør opmærksom på, at i perioden 1960–1978, hvor gældsætningen af Danmark blev grundlagt, udgik samtidig betydelige ekspansive impulser fra finanslovs politikken. Jeg tror, det er en rigtig iagttagelse, og derfor er det vigtigt, at vi både har en stram offentlig udgiftspolitik og samtidig dermed satser på at forbedre betalingsbalancen.

Jeg tror ikke, vi kan spille de to ting ud mod hinanden. Men det afhænger selvfølgelig af, hvordan man skruer den offentlige udgiftspolitik sammen, og jeg lægger netop vægt på, at nøglen er konkurrenceevneforbedringen og det massive, rigtige uddannelsesstilbud for at få le-